1 Azs 124/2004-68

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci **žalobce: P. T. D.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2002, č. j. OAM-4199/VL-10-ZA-03-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně, ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 376/2003-39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 19. 10. 2002, č. j. OAM-4199/VL-10-ZA-03-2002, žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně žalovaný rozhodl tak, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V opravném prostředku (žalobě) proti rozhodnutí žalovaného žalobce uvedl, že správní orgán porušil řadu ustanovení správního řádu (§ 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46, § 47 odst. 3), nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, neprovedl všechna šetření nutná k objasnění všech

okolností rozhodných pro náležité a řádné posouzení věci, nebyla dodržena zásada objektivní pravdy. Dodal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Na základě toho došlo i k nesprávnému právnímu posouzení věci. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Usnesením ze dne 13. 5. 2003 krajský soud žalobce vyzval k odstranění vad žaloby, a to, aby ve lhůtě 15 dnů v souladu s § 71 odst. 1 s. ř. s. označil žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, a navrhl důkazy k prokázání svých tvrzení. Usnesení bylo žalobci doručeno fikcí dne 22. 1. 2004.

Na tuto výzvu žalobce nijak nezareagoval.

Krajský soud usnesením ze dne 17. 2. 2004 žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s. V odůvodnění konstatoval, že soud je v přezkumném řízení vázán žalobními body, přičemž není povinen, ale ani oprávněn, dovozovat za žalobce jakákoliv tvrzení, což platí zejména pokud jde o rozsah napadení správního rozhodnutí, vymezení namítaných důvodů jeho nezákonnosti a odůvodnění v žalobě uváděných tvrzení. Podle názoru soudu podání žalobce ze dne 19. 11. 2002 postrádalo nejen základní náležitosti podání podle § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s., když se žalobce omezil v podstatě jen na ohlášení nesouhlasu s napadeným rozhodnutím ve lhůtě stanovené zákonem. Z obsahu podání bylo pouze patrno, kdo je účastníkem řízení, které rozhodnutí je napadeno a byly zde uvedeny právní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Protože bez doplnění žaloby nebylo možno o věci dále jednat, poučil soud usnesením ze dne 13. 5. 2003 žalobce a vyzval ho k doplnění podání v rozsahu uvedeném ve výroku tohoto usnesení. Na tuto výzvu žalobce nijak nereagoval. Vzhledem k tomu, že i přes výzvu a poučení soudu z podání žalobce nadále nevyplývaly žádné skutkové důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí a žalobcovo podání tak nadále trpělo vadami, které bránily meritornímu přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v mezích vytčených žalobními body, soudu nezbylo, než žalobu v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnout.

Proti odmítavému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, kterou na výzvu soudu včas doplnil podáním ze dne 3. 5. 2004, založenou na důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Uvedl, že žaloba splňovala jak náležitosti podání vymezené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., tak i náležitosti žaloby dle § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. V žalobě řádně označil rozhodnutí, které napadl a s tímto vyslovil nesouhlas pro jeho nezákonnost. Vyjádřil se též k tomu, z jakých právních důvodů se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Skutkové důvody nezákonnosti rozhodnutí byly součástí jeho žádosti o udělení azylu a spisového materiálu vztahujícího se k věci. Žaloba tak splňovala zákonné podmínky a soud ji měl projednat a ve věci rozhodnout. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

K podané kasační stížnosti žalovaný sdělil, že vzhledem k jejímu obsahu se k ní nebude vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Jak vyplynulo ze soudního spisu byla předmětná žaloba (opravný prostředek) podána u žalovaného dne 20. 11. 2002, tedy ještě v době, kdy se na věc vztahoval občanský soudní

řád (část pátá, hlava třetí o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2002). Vrchnímu soudu v Praze byl opravný prostředek předložen žalovaným dne 13. 12. 2002. Dne 1. 1. 2003 nabyl účinnosti soudní řád správní a věc byla postoupena Krajskému soudu v Brně. Podle § 129 odst. 2 s. ř. s. se řízení o opravných prostředcích podaných přede dnem účinnosti tohoto zákona, dokončí v řízení podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního tohoto zákona.

Ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. umožňuje tomu, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Obsahové náležitosti předpokládané žaloby jsou upraveny jednak obecně v § 37 odst. 2 s. ř. s., určujícím formu žaloby, a odstavci 3 téhož ustanovení, podle kterého z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno, a dále konkrétně v § 71 odst. 1 s. ř. s., kdy žaloba kromě uvedených obecných náležitostí podání musí obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a konečně návrh výroku rozsudku. Ze žalobních bodů, jejichž nedostatek byl hlavním důvodem pro odmítnutí stěžovatelovy žaloby, přitom musí být zřejmé důvody žalobcova přesvědčení, že napadené správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního, a toto jeho tvrzení musí být náležitě odůvodněno. Význam co nejpřesnějšího uvedení žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno, a která znamená, že soud se při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce dovozuje. Na zásadě dispoziční bylo ostatně založeno i řízení podle části páté o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2002, když i dle § 249 odst. 2 a § 250l odst. 2 tohoto zákona, bylo nutnou náležitostí žaloby či opravného prostředku označení napadených výroků rozhodnutí a tvrzení právních či skutkových důvodů nezákonnosti či nicotnosti rozhodnutí, v opačném případě šlo o vadu podání, která bránila meritornímu přezkoumání žalobou (opravným prostředkem) napadeného rozhodnutí.

Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu vyzve usnesením podatele k opravě vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu v tom, že stěžovatelem podaná žaloba ze dne 19. 11. 2002 postrádá některé náležitosti podle § 71 odst. 1 s. ř. s. I podle názoru Nejvyššího správního soudu je z podané žaloby patrno pouze to, kdo je účastníkem řízení, které rozhodnutí je napadáno a jaké jsou právní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Zcela pominuty tak zůstaly skutkové důvody, ačkoli podle písm. d) uvedeného ustanovení musí být z žalobních bodů patrno, z jakých i skutkových důvodů považuje žalobce napadený výrok (výroky) rozhodnutí za nezákonné. Stěžovatel v kasační stížnosti dovodil, že skutkové důvody vyplynuly ze žádosti o udělení azylu a z dalšího spisového materiálu. Avšak i pouhý odkaz na spisový materiál vztahující se k žádosti o azyl (a předmětná žaloba takový odkaz ani neobsahovala) by byl naprosto nedostatečným úkonem žalobce, neboť úkolem soudů jednajících

a rozhodujících ve správním soudnictví není vyhledávat jednotlivá tvrzení účastníků v různých částech správního spisu a ve vztahu k tomu pochybení správního orgánu v předcházejícím řízení, nýbrž přezkoumávat konkrétní kroky, na něž účastník řízení ve své žalobě poukáže a které specifikuje. Je to jeden ze základních rozdílů mezi přezkumem správním, kdy např. podle § 59 správního řádu odvolací orgán přezkoumá napadené rozhodnutí v celém rozsahu a je-li to nutné, dosavadní řízení doplní, popřípadě zjištěné vady odstraní, a řízením soudním, kde taková povinnost uložena není.

Ze znění výše uvedených ustanovení soudního řádu správního je zřejmé, že jestliže podání neobsahuje zákonem stanovené náležitosti, soud vyzve navrhovatele (žalobce) k jejich odstranění v přiměřené lhůtě. V usnesení, které obsahovalo tuto výzvu byl stěžovatel poučen o tom, jakým způsobem má své podání (žalobu) doplnit, jakož i o tom, že neodstraní-li vady podání, soud usnesením řízení o tomto podání odmítne. Na výzvu soudu stěžovatel nereagoval. Krajský soud tak nepochybil, když z důvodu nedoplnění žaloby, pro něž nebylo možno v řízení pokračovat, žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. V jeho procesním postupu neshledal za této situace Nejvyšší správní soud žádnou nezákonnost.

Nejvyšší správní soud tedy shledal stěžovatelovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu